

07.06.2011

Açıklamalı Sirküler Rapor 2011/07

Konu:

AYNI SİGORTALI İÇİN BİRDEN FAZLA SİGORTA PRİMİ TEŞVİKİ UYGULANMASI

25.02.2011 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan ve 01.03.2011 günü itibariyle yürürlüğe giren, 6111 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”un 38. Maddesi ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81/(ı) bendinde çok önemli bir değişiklik yapılmıştır. Söz konusu maddenin tam metni aşağıdaki gibidir:

“5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde, (ı) bendinde yer alan "Bu fıkra hükümleri Kamu idareleri işyerleri ile bu Kanuna göre sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." cümlesi "Bu bent hükümleri; 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz." şeklinde, aynı bentte yer alan "Bu fıkıyla düzenlenen destek unsurundan diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan yararlanamaz. Bu durumda, işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlı yapılır." cümleleri "Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

"d) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 6'sıdır. Bu prim oranının % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 5'i genel sağlık sigortası primidir. Aynı maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen kursiyerler için prim oranı, prime esas kazançlarının % 13,5'idir. Bu prim oranının % 1'i kısa vadeli sigorta kolları, % 12,5'i genel sağlık sigortası primidir."

Hali hazırda uygulanmakta olan sigorta prim teşvikleri:

- 1- 5084 sayılı Kanununun 4. maddesinde,
- 2- 4447 sayılı Kanununun geçici 9. maddesinde,
- 3- 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde,
- 4- 4857 sayılı Kanununun 30. maddesinin 10. fıkrasında,
- 5- 4447 sayılı Kanununun 50. maddesinin 5. fıkrasında,
- 6- 5746 sayılı Kanununun 3. maddesinin 3. fıkrasında,
- 7- 5225 sayılı Kanununun 3. maddesinde,
- 8- 4447 sayılı Kanununun Geçici 10. Maddesinde,
- 9- 4447 sayılı Kanununun Geçici 7. Maddesinde (*Söz konusu teşvikin yararlanma süresi 30.06.2010 tarihi itibarıyla sona ermiş durumdadır. Ancak 30.06.2010 tarihinden önce yararlanan işyerleri 5 yıl süreyle uygulamadan yararlanmaya devam edecektir.*)

belirtilen teşviklerdir.

6111 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunda yapılan değişikliğe kadar, sigorta prim teşvikleri çalışan bazında ve sadece birisi seçilmek suretiyle uygulanabiliyordu. Örneğin: Bir sigortalı için 5510 sayılı Kanununun 81/(1) bendi gereği genel 5 puanlık işveren sigorta hissesi teşvikinin seçilmesi halinde bu sigortalı ile ilgili olarak başka hiçbir teşvikten yararlanılamıyordu.

Söz konusu bir sigortalı için sadece bir teşvikin uygulanması şartı 6111 sayılı Kanununun 38. maddesi ile 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (1) bendine eklenen ***“Bu fıkra ve diğer ilgili mevzuatla sağlanan sigorta prim desteklerinin aynı dönem için birlikte uygulanması halinde, bu destek öncelikle uygulanır”*** cümlesi ile bir sigortalı için birden fazla teşvikin uygulanması imkânı getirilmiştir.

6111 sayılı Kanununun 38. maddesi ile 5510 sayılı Kanununun 81. maddesinin (1) bendine eklenen cümle ile bir sigortalı için birden fazla teşvikin uygulanması imkânı ile işverenler **öncelikle 5510 sayılı Kanun Madde 81/(1) bendindeki 5 puanlık prim indirimi olmak üzere** yararlanma şartlarına haiz olması şartıyla aynı sigortalı için bir başka teşvikten de yararlanacaktır.

Uygulamada, imkânı olduğu halde birçok işverenin eskiden kalma ve uzun süredir yararlandıkları sigorta prim teşviki dışında (eğer yararlanma şartları varsa) ilave diğer teşviklerden yararlanmadıkları görülmüştür.

Örneğin: Bir işveren yapmış olduğu fayda maliyet analizi sonucunda, işyerindeki Ar-Ge departmanında çalışan sigortalılara ait işveren primi sigorta teşviki ile ilgili olarak 5746 sayılı Kanundan yararlanmayı seçmiş ve uzun süredir de bunu uyguluyor olsun. 5746 sayılı Kanun gereği, işveren sigorta hissesinin yarısı beş yıl süre devlet tarafından karşılanabilmektedir.

Artık bu işveren öncelikle 5 puanlık prim indirimi ve sonrasında kalan bakiye için de 5746 sayılı Kanundan doğan teşvik hakkını kullanabilecektir.

Tutarsal olarak örnekleyecek olursak: Sigortalı (A)'nın sigorta primine esas kazancı (SPEK) 4.000 TL olsun. Normal şartlarda işveren sigorta hissesi %19,5 üzerinden 780 TL olsun.

Öncelikle uygulanması gereken 5 puanlık indirimden kaynaklanan avantaj $(4.000 \text{ TL} \times \%5=)$ 200 TL olup, geriye kalan $(780 - 200=)$ 580 TL'nin yarısı olan 290 TL'da 5746 sayılı Kanun kapsamında devlet tarafından karşılanabilecektir. Bu durumda işverenin avantajı eski uygulamada sadece 5746 sayılı Kanundan yararlanırken $(780/2=)$ 390 TL iken, 6111 sayılı Kanun sonrası $(200+290=)$ 490 TL olmaktadır.

Örneğin, bu sigortalı için aynı zamanda 4857 sayılı Kanununun 30. maddesinin 10. fıkrası (özürlü çalıştıran işverenler için uygulanan prim teşviki kapsamında İş-Kur'ca karşılanacak işveren hissesi) kapsamında da teşvikten yararlanma imkânı varsa, bakiye kalan $(780 - 490=)$ 290 TL için de bu teşvik kapsamında hesaplama yapıp işveren maliyeti azaltılabilir.

Yukarıdaki açıklamalar ve ilgili Kanun maddeleri kapsamında, istihdam edilen sigortalıların ve faaliyet gösterilen sektör ve bölgenin analizi yapılarak sigorta prim maliyetlerinin azaltılması mümkün olmaktadır..

Saygılarımızla,

**DENGGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**